

Però ets una dona

Marina Espasa, Ivette Nadal i Orne Cabrita responen on són les dones en l'àmbit cultural

Foto: La Setmana

Podria semblar estrany que aquest acte de la Setmana del Llibre en Català es preguntés "on són les dones en la cultura", més que res perquè si mires al voltant, està ple de llibreteres, d'editores, d'escriptores fent xerrades. Podria semblar estrany, però no ho és: hi som, però no se'ns veu. És per això que la cantautora Ivette Nadal, la il·lustradora Orne Cabrita i l'escriptora Marina Espasa, en una taula rodona moderada per la periodista Eva Piquer -directora de Catorze (<http://www.catorze.cat>) -, en busquen respostes. L'acte el munta Coca-Cola, que impulsa projectes com GIRA Mujeres (<https://www.cocacolaespana.es/historias/gira-mujeres-capacitando-espanolas-empendan>), en què empodera dones d'entre 23 i 60 anys que estan fora del mercat laboral o que volen tirar endavant un negoci. Dones que (ja ho veieu: això passa en la cultura i en tots els mons que hi ha en aquest món) tenen menys oportunitats que els homes. I que a través de tallers descobreixen potencials que tenen però que fins ara ignoraven, i reben l'orientació per definir el que pot ser el projecte de la seva vida.

De menyspreu a menyspreu i calles perquè et toca

Una editora m'explicava que estava en una reunió i que havia vist com una companya havia intentat aportar la mateixa idea tres vegades però els homes que tenia al costat la tallaven, fins que es va donar per vençuda, però ella -l'editora- es va imposar perquè l'escoltessin sí o sí (visca la

sororitat). Són menyspreus subtils, arrelats fins a no poder més en aquesta cultura nostra. Més exemples? Que et diguin: "El que escrius és molt femení", sentència que es tradueix com "El que escrius és molt cursi o molt de segona categoria". O com diu Marina Espasa: "Sovint s'espera que escriguis sobre la família o els sentiments". Més exemples? Quan et parlen en diminutiu per referir-se a aquest "artícle" que has escrit. Perquè et veuen -i volen- diminuta i pobra de tu que intentis la majúscula. En una entrevista (<https://barnanvers.wordpress.com/2018/03/10/sonia-moll-hi-ha-un-masclisme-brutal-en-el-mon-poetic/>) la poeta Sònia Moll explica que "un poeta em va dir que podia arribar a tenir un lloc a la literatura catalana per guapa, jove i per escriure bé". Que aviat va veure com et classifiquen en "categoria follable o no follable" i que "quan se'm va llegir com a lesbiana vaig notar canvis".

Foto: La Setmana

Però ets una dona

Quan la Ivette Nadal als 17 anys va començar a fer concerts es va trobar amb el però més injust del món: "Jo moltes vegades em preguntava quin era el problema del meu projecte. I una vegada em van dir: estan bé les cançons, però ets una dona". La nostra lluita és contra aquest "però", però tant de bo un dia ens puguem permetre deixar de subratllar si tal cançó o llibre o pel·lícula l'ha fet un home o una dona. La Marina Espasa afegeix: "Quan parlo amb escriptores ens adonem que llegim llibres escrits per homes i per dones. I en canvi quan en parlo amb escriptors, resulta que ell gairebé sempre llegeixen homes. Les dones hem de fer el doble d'esforç per arribar al mateix lloc que ells". I Orne Cabrita: "Vinc de Llatinoamèrica, de Veneçuela, on el masclisme està molt normalitzat. Aquí també tinc moltes lluites: ser de classe obrera, ser immigrant, ser *queer*. No saps ben bé on comencen i acaben les adversitats".

Foto: La Setmana

Complex de quota

"Heu sentit mai que us venen a buscar no pel que oferiu sinó per omplir una quota?". Ho pregunta Eva Piquer, i Orne Cabrita, més que veure aquesta realitat com una ofensa, la veu com una oportunitat: "Si no m'estàs obrint la porta però sí la finestra, entro per la finestra". Però realment és aquesta la fita? Posar tantes dones a la programació de tal festival simplement per omplir el cupó i no provocar polèmiques?

Foto: La Setmana

Per dona i per vella

"Les dones de més de 45 anys pateixen doble discriminació: per dona i per vella", remarca l'Eva, i afegeix una reflexió de Susan Sontag: "Hi ha un misteri pel qual amb els anys els homes maduren i les dones envelleixen". Tenim molta feina a fer, però comptem amb una mica de camí guanyat: el que fins ara era tan normal cada vegada ho és menys; si a una dona en una reunió no la volen escoltar, ens plantem; si ens redueixen a un diminutiu, sabem que al darrere hi ha un orgull masculista ferit; si la toquen a ella, ens toquen a totes. On són les dones? Ho respon amb un dibuix la il·lustradora Orne Cabrita: som aquí.

*El dibuix que ha fet Orne Cabrita mentre Ivette Nadal cantava "Cristina" i Marina Espasa llegia un conte.
Foto: La Setmana*

La cançó que Ivette Nadal ha interpretat:
V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=61WkSUoPxPU>

El projecte GIRA Mujeres:
V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=XO5I-ZTp5vw>